

Jure Skubic*

Družboslovno raziskovanje nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih: inovativne metode in tehnike**

IZVLEČEK

V pričujočem prispevku opravi natančen pregled relevantne referenčne literature, ki se ukvarja z vedno bolj perečim vprašanjem nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Tovrstna oblika nasilja namreč kljub vse pogostejšemu pojavljanju in nevarnih posledicah, ki jih ima za tarče nasilja, še vedno ostaja izrazito podraziskan fenomen, kar predvsem velja za Slovenijo. Ravno zato je natančen in poglobljen pregled literature ključen za začetek izvajanja raziskav tudi v slovenskem družbenopolitičnem kontekstu. V prispevku predstavim osem pomembnejših raziskav, ki z uporabo pristopa mešanih metod dela, v katerem združijo klasične družboslovne metode in tehnike z novodobnimi in inovativnimi metodami ter tehnikami podatkovnih znanosti, analizirajo fenomen nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Z natančno analizo obravnavanih raziskav, kjer se predvsem osredinim na namen in cilje raziskav, uporabljene tehnike zbiranja podatkov in raziskovalne metode ter ključne ugotovitve, pokažem, da lahko z uporabo mešanih metod dela uspešno združimo metode in tehnike družboslovnih in podatkovnih znanosti, s čimer lahko opravimo natančne, poglobljene in celovite analize, ki ponudijo relevantne rezultate. S tem jasno poudarim pomen družboslovnega raziskovanja družbenih omrežij in političnega diskurza, ki se pojavlja na družbenih omrežjih, ter prikažem pomen raziskovanja nasilja nad ženskami v politiki, ki kot novodobna oblika nasilja ogroža ne le žensko politično prisotnost in predstavnost, pač pa predstavlja pomembno oviro za demokratične vrednote in enakost spolov ne le v politiki, pač pa v vseh sferah družbe.

* Asistent in raziskovalec, Inštitut za novejšo zgodovino, Privoz 11, SI-1000 Ljubljana, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Aškerčeva cesta 2, SI-1000 Ljubljana, jure.skubic@inz.si; ORCID: 0000-0002-2678-7695

** Članek je nastal v okviru raziskovalnih programov P6-0436 Digitalna humanistika: viri, orodja in metode in P6-0194 Problemi avtonomije in identitet v času globalizacije, ki ju financira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS) iz državnega proračuna.

Ključne besede: nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih, družboslovno raziskovanje, mešane metode dela, ženske v politiki, omrežje X

ABSTRACT

VIOLENCE AGAINST WOMEN IN POLITICS IN SOCIAL SCIENCE RESEARCH: INNOVATIVE METHODS AND TECHNIQUES

This paper presents a thorough review of the relevant literature addressing the increasingly pressing issue of violence against women in politics on social media. Despite its increasing prevalence and dangerous consequences for those affected, this form of violence is still under-researched, especially in Slovenia. For this reason, a detailed and in-depth literature review is crucial to initiate research in the Slovenian socio-political context.

The paper presents eight key studies analysing the phenomenon of violence against women in politics on social media, employing a mixed-methods approach. Using the latter, researchers combine methods and techniques traditionally used in the social sciences with modern and innovative data science methods. The detailed analysis of these studies focuses primarily on the aims and purposes, data collection techniques, research methods employed, and the main findings of the analysed research. Using mixed-methods research, it is possible to successfully integrate social science and data science methods, allowing for precise, in-depth and comprehensive analyses that yield relevant results.

Thus, the relevance of social science research on social media and political discourses as they unfold in these digital spaces is emphasised. Furthermore, the importance of studying violence against women in politics is underlined, which, as a contemporary form of violence, not only threatens women's political presence and representation but also poses a significant challenge to democratic values and gender equality – not only in politics but in all areas of society.

Keywords: violence against women in politics on social media, social science research, mixed methods, women in politics, X

Uvod

Nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih je v zadnjih letih postalo izjemno pereč problem vseh tehnološko visoko razvitih družb. Informacijsko-komunikacijska tehnologija je namreč postala vseprisotna, s tem pa je ustvarila širok prostor, kjer so se začele pojavljati nove, prej nepoznane oblike nasilja, mizoginije in

agresije. Družbena omrežja¹ so postala t. i. »vroče točke« (angl. *hotspots*),² kjer so se začele pojavljati nove oblike (izražanja) nasilja, pogosto usmerjene proti ženskam, ki zasedajo javno izpostavljene (politične) položaje. Pri nasilju nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih gre torej za specifično obliko izražanja nasilja, ki je v družbi še vedno (pre)pogosto spregledana in izrazito podraziskana. Eden glavnih paradoksov tovrstnega nasilja je predvsem v tem, da se družba po eni strani zaveda njegovega obstoja in resnih posledic, ki jih prinaša za tarče nasilja, po drugi strani pa se o njem v javnosti le redko pogovarjamo in nanj pogosto ne opozarjamo. Kot ugotavljam v nadaljevanju, se sicer vse več tujih raziskav ukvarja s problematiko te vrste nasilja, vendar pa gre še vedno za izrazito slabo raziskan fenomen, zaradi česar si nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih zasluži posebno pozornost in celovit znanstveni pristop.

Glavni namen pričujočega prispevka je ugotoviti, kako različne raziskave naslavlajo problematiko nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih, kakšne metodološke pristope in tehnike zbiranja podatkov uporabljajo in kako nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih sploh opredelijo. Nasilje nad ženskami v politiki je namreč specifičen koncept, ki se je v znanstveni literaturi pojavil šele v zadnjih nekaj letih³ in kot tak v družbi (ter pogosto tudi v akademski sferi) še ni splošno uveljavljen. Poleg tega se pojavlja na družbenih omrežjih, kjer je pod pretvezo svobode govora in v zavetju anonimnosti prisoten in sprejemljiv pogosto nasilen in mizogin diskurz, usmerjen proti ženskam, ki se odločijo za aktivno politično delovanje. Prispevek je tako nastal kot odgovor na vse večjo potrebo po pregledu referenčne literature, v kateri se raziskovalke in raziskovalci ukvarjajo z nasiljem nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Tudi v Sloveniji smo namreč s preliminarnimi raziskavami in nastajanjem prve doktorske disertacije⁴ na tem področju šele stopili na pot raziskovanja te oblike nasilja.

Prispevek je sestavljen iz dveh delov in zaključka z diskusijo. V prvem, teoretskem delu na kratko predstavim koncept nasilja nad ženskami v politiki, problematiko družboslovnega raziskovanja družbenih omrežij in metodološko zasnovo raziskave ter prikažem, na kakšen način sem zbiral referenčno literaturo, na kateri je osnovan prispevek. V drugem delu natančneje predstavim tiste družboslovne raziskave, ki se ukvarjajo z nasiljem nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih in uporabljajo mešane metode dela, v katerih združijo klasične sociološke tehnike (npr. /kritično/

1 Tukaj mislim predvsem na tista družbena omrežja, ki imajo razmeroma visok delež dnevno aktivnih uporabnic in uporabnikov, ter omrežja, ki so izrazito razširjena v tehnološko razvitih delih sveta. Takšna omrežja so na primer Facebook, Instagram, X, YouTube in LinkedIn. Pri tem opozarjam, da se v pričujočem prispevku osredinjam predvsem na družbeno omrežje X, ki ga tako širša javnost kot tudi političarke in politiki najpogosteje uporabljajo za diskusijo o politično relevantnih temah.

2 Priya Kumar, Anatolij Gruzid in Philip Mai, »Mapping out violence against women of influence on Twitter using the cyber–lifestyle routine activity theory,« *American Behavioral Scientist* 65, št. 5 (2021): 689–711.

3 Mona Lena Krook, »Violence against women in politics,« *Journal of Democracy* 28, št. 1 (2017): 74–88. Mona Lena Krook in Juliana Restrepo Sanín, »Gender and political violence in Latin America. Concepts, debates and solutions,« *Política y gobierno* 23, št. 1 (2016): 127–62. Rebecca Kuperberg, »Intersectional violence against women in politics,« *Politics & Gender* 14, št. 4 (2018): 685–90.

4 Doktorska disertacija z naslovom *Nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih* je bila v času pisanja prispevka še v izdelavi.

analizo diskurza, analizo vsebine, tematsko analizo, analizo sentimenta) z novodobnimi digitalnimi metodami in tehnikami, ki jih vpeljujejo podatkovne znanosti (npr. analizo družbenih omrežij, rudarjenje besedil, korpusno raziskovanje). V tem delu ponudim sistematičen pregled metodoloških pristopov in tehnik zbiranja podatkov ter najpomembnejših ugotovitev zbranih raziskav. Prispevek zaokrožim s kratko diskusijo in zaključkom, kjer predstavim ključne ugotovitve raziskave.

Problematika nasilja in družboslovnega raziskovanja družbenih omrežij

Preden opredelim ključne probleme družboslovnega raziskovanja družbenih omrežij, je ključno uvesti koncept nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih je zaradi natančnega in celostnega razumevanja treba opredeliti kot hibridni koncept, ki je sestavljen iz štirih različnih posamičnih konceptov: 1) *nasilja* (torej tistih namernih dejanj in vedenj, katerih namen je povzročanje škode, diskreditacije, objektifikacije in eksploatacije drugega, oziroma tistih dejanj, ki so motivirana s sovražnostjo in namenom povzročanja škode ter so zakonsko, družbeno in etično deviantna);⁵ 2) *nasilja nad ženskami* (spolno zaznamovanega nasilja, kjer moški kot povzročitelji uporabljajo nasilje nad ženskami kot tarčami za utrjevanje lastne dominantne pozicije v danih odnosih);⁶ 3) *nasilja nad ženskami v politiki* (nasilja, ki je usmerjeno proti politično aktivnim in izpostavljenim ženskam na podlagi njihovega spola, katerega glavni namen je oviranje in preprečevanje javnega političnega izražanja žensk, njihove aktivne javne in politične udeležbe ter izključevanje žensk iz političnega delovanja oziroma preprečevanje zasedanja pomembnih političnih položajev)⁷ in 4) *nasilja na družbenih omrežjih* (nasilja, ki ga (re)producirajo novodobne tehnologije in do katerega prihaja na različnih komunikacijskih kanalih in družbenih omrežjih, kot so X, Facebook, Instagram itd.).⁸

5 Jeff R. Hearn, *The Violences of Men: How Men Talk About and How Agencies Respond to Men's Violence to Women* (SAGE Publications Ltd., 1998). Janet Carter Anand, Bagga Bjerger in Ulrika Järkestig-Berggren, »Perspectives on violence,« *Nordic Social Work Research* 10, št. 2 (2020): 95–99. Todd Herrenkohl, Eugene Aisenberg, James Herbert Williams in Jeffrey M. Jenson, ur., *Violence in Context: Current Evidence on Risk, Protection, and Prevention* (Oxford Academic, 2011).

6 Jasna Podreka, »Odsotnost spolno zaznamovane perspektive v sodobnih razpravah o nasilju nad ženskami,« *Arš & Humanitas* 12, št. 1 (2018): 26. Martin D. Schwartz, »The past and the future of violence against women,« *Journal of Interpersonal Violence* 20, št. 1 (2005): 7–11. Elizabeth L. Kander Englander, *Understanding violence* (Routledge, 2017).

7 Mona Lena Krook, »Violence against women in politics,« *Journal of Democracy* 28, št. 1 (2017): 74–88. Mona Lena Krook in Juliana Restrepo Sanín, »Gender and political violence in Latin America. Concepts, debates and solutions,« *Política y gobierno* 23, št. 1 (2016): 127–62. Rebecca Kuperberg, »Intersectional violence against women in politics,« *Politics & Gender* 14, št. 4 (2018): 685–90. Malin Holm, »Violence against women in politics: Emerging perspectives, new challenges,« *European Journal of Politics and Gender* 3, št. 2 (2020): 295–97.

8 Nicola Henry in Anastasia Powell, »Technology-facilitated sexual violence: A literature review of empirical research,« *Trauma, Violence, & Abuse* 19, št. 2 (2018): 195–208. Kim Barker in Olga Jurasz, »Online violence against women as an obstacle to gender equality: A critical view from Europe,« *European Equality Law Review*, št. 1 (2020): 47–60. Jessica West, »Cyber-Violence Against Women. Battered Women's Support Services,« World Health Organization (2002). World report on violence and health: Summary. World Health Organization (2014).

Gre torej za nasilje, ki je predvsem v zadnjih nekaj letih zaradi hitrega tehnološkega napredka postalo izjemno pereč problem vseh tehnološko visoko razvitih družb. Takšno nasilje razumem kot novodobno in posebej nevarno manifestacijo nasilja nad ženskami v politiki, ki (lahko) ima hude posledice neposredno za tarče in posredno za vse ženske, predvsem tiste, ki se za aktivni vstop v politiko ali na druge javno izpostavljene položaje šele odločajo.

Čeprav je raziskav, ki se ukvarjajo z nasiljem nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih, vedno več, pa gre še vedno za izrazito ne dovolj raziskano tematiko, kar še posebej velja za Slovenijo. O tem priča že podatek, da pri nas, poleg dveh preliminar- nih raziskav,⁹ ni nobene druge raziskave, ki bi se ukvarjala z nasiljem nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Tuje raziskave te tematike so se bolj množično začele pojavljati šele po letu 2017 (čeprav se je razcvet družbenih omrežij začel že med letoma 2004 in 2007), ko je koncept nasilja nad ženskami v politiki z opredelitvijo Mone Lene Krook in Juliane Restrepo Sanin (2016a)¹⁰ tudi konkretnije vstopil v znanstveno polje. Raziskave, ki se ukvarjajo z nasiljem nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih, se osredinjajo predvsem na njegovo ospoljeno naravo in na različne oblike izvajanja nasilja, ki jih povzročitelji uporabljajo na družbenih omrežjih in spletnih platformah. Zaradi njihove maloštevilnosti, različnih metodoloških pristopov in tehnik zbiranja podatkov ter dejstva, da je raziskovanje nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih še vedno razvijajoče se raziskovalno polje, se zdi nujno, da v akademsko polje vpeljemo pregled referenčne literature in že opravljenih raziskav ter s tem ponudimo vpogled v raziskovalne metode in tehnike, ki jih uporabljajo tuje raziskave, ter spodbudimo raziskovanje nasilja nad ženskami v politiki tudi v Sloveniji.

Najprej pa je treba razjasniti ozadje družboslovnega (in predvsem sociološkega) raziskovanja družbenih omrežij, saj gre za kritično raziskovalno polje, kjer je za poglobljeno in celostno raziskovanje nujna vpeljava posebnih metod dela. Čeprav se v sociološkem raziskovanju uporabljajo tako kvalitativne kot kvantitativne raziskovalne metode (oziroma njihova kombinacija), so predvsem kvalitativne metode (npr. / kritična/ analiza diskurza, tematska analiza, vsebinska analiza, analiza intervjujev itd.) med drugim posebej priljubljene za preučevanje političnega diskurza, govorov in parlamentarnih debat, kjer pomembno vlogo igrajo kulturni, družbeni in politični dejavniki. Pri takšnem raziskovanju gre namreč za analizo ne-numeričnih, vsebinskih podatkov in interpretacijo pomenov podatkov, ki pomagajo razumeti družbeno življenje z raziskovanjem tarčnih populacij oziroma družb.¹¹ Kvalitativne metode so tako koristne za preučevanje in analizo političnega diskurza in diskurza na družbenih omrežjih, vendar pa ne ponudijo učinkovite možnosti zbiranja podatkov s teh omrežij. Pogosto se kot najučinkovitejša možnost izkaže ročno zbiranje podatkov, tj. redno pregledovanje družbenih omrežij in manualno shranjevanje objav in komentarjev, ki

9 Jure Skubic in Milica Antić Gaber, »Nasilje nad ženskami v politiki na družbenem omrežju X: nov način izražanja starih oblik nasilja?«, *Prispevki za novejšo zgodovino* 64, št. 3 (2024): 266–301.

10 Krook in Restrepo Sanin, »Gender and political violence in Latin America.«

11 Jure Skubic in Darja Fišer, »Parliamentary discourse research in sociology: Literature review«, v: *Proceedings of the workshop ParlaCLARIN III within the 13th language resources and evaluation conference* (2022), 81–91.

jih želimo analizirati. Gre za razmeroma nenatančen postopek, saj lahko tako izgubimo veliko količino potencialno uporabnih podatkov. Poleg tega je proces časovno zamuden, saj je treba podatke najprej ročno najti, pri čemer si ne moremo pomagati s potencialnim seznamom ključnih besed, ključnikov, omemb ipd., objave shraniti in nato še analizirati. Tak postopek zbiranja podatkov je zato uporaben le pri manjših raziskavah,¹² za obsežnejše pa je treba najti alternativno metodo.

Koristno tehniko zbiranja podatkov ponudi interdisciplinarna naravnost sociologije in njena neposredna povezanost z drugimi družboslovnimi in humanističnimi znanostmi, vedno pogostejše pa tudi s podatkovnimi znanostmi.¹³ Predvsem v zadnjih letih je vznik novih tehnologij omogočil nove in bolj inovativne načine analize družbe in družbenega, še posebej, kadar gre za analizo družbenih omrežij. Predvsem tehnološke inovacije, do katerih je prišlo znotraj digitalnih komunikacijskih platform in so se prikazale predvsem pri prehodu iz informacijskega Spleta 1.0 v interaktivni Splet 2.0, ponujajo sveže možnosti za sociološko raziskovanje.¹⁴ S tem družboslovnim znanostim, kjer raziskovalke in raziskovalci pogosto nimajo ustreznega znanja in ne posedujejo (pravih) orodij, tehnik in pristopov za raziskovanje družbenih omrežij, omogočajo, da se lotijo raziskovanja velikih količin (spletnih) podatkov. Družbeno omrežje X, na primer, vsebuje ogromne količine podatkov in metapodatkov, ki pa jih številne znanosti zaradi uporabe tradicionalnih in klasičnih metod in tehnik ter zanašanja nanje še ne morejo in ne znajo izrabljati do popolnosti.¹⁵ Podatki z družbenih omrežij so izjemno bogati z vsebino, nudijo možnost ponovne uporabe, ponujajo najrazličnejše metapodatke, ki so izjemno koristni za analizo konteksta, v katerem je prišlo do določene interakcije, predvsem pa so ob uporabi pravih metod relativno lahko dostopni in jih je mogoče uporabiti za kvantitativno in kvalitativno analizo.¹⁶ Poleg tega je velika prednost raziskovanja družbenih omrežij možnost kombinacije različnih metodoloških pristopov¹⁷, predvsem kadar združimo pristope podatkovnih znanosti (npr. procesiranje naravnega jezika, tekstovno rudarjenje, strojno učenje itd.) s klasičnimi družboslovnimi tehnikami.¹⁸ Vicente¹⁹ ugotavlja, da predvsem družboslovne znanosti zamujajo z izrabljanjem potenciala, ki ga za raziskovanje ponujajo družbena omrežja, in so preveč usmerjene k uporabi klasičnih in tradicionalnih raziskovalnih

12 Skubic in Antić Gaber, »Nasilje nad ženskami v politiki na družbenem omrežju X: nov način izražanja starih oblik nasilja?.«

13 Skubic in Fišer, »Parliamentary discourse research in sociology: Literature review.«

14 Adam Edwards, William Housley, Matthew Williams, Luke Sloan in Malcolm Williams, »Digital social research, social media and the sociological imagination: Surrogacy, augmentation and re-orientation,« *International Journal of Social Research Methodology* 16, št. 3 (2013): 245–60.

15 Tyler McCormick, Hedwig Lee, Nina Cesare, Ali Shojaie in Emma S. Spiro, »Using Twitter for demographic and social science research: tools for data collection and processing,« *Sociological Methods & Research* 46, št. 3 (2017): 390–421.

16 Brett Keller, Alain Labrique, Kriti M. Jain, Andrew Pekosz in Orin Levine, »Mind the gap: social media engagement by public health researchers,« *Journal of Medical Internet Research* 16, št. 1 (2014).

17 Ibidem.

18 Tamara Fuchs in Fabian Schäfer, »Normalizing misogyny: hate speech and verbal abuse of female politicians on Japanese Twitter,« *Japan Forum* 33, št. 4 (2021): 553–79.

19 Paula Vicente, »Sampling Twitter users for social science research: evidence from a systematic review of the literature,« *Quality & Quantity* 57, št. 6 (2023): 5449–89.

metod in tehnik. Ključ do natančnih, jasnih, inovativnih, celostnih in poglobljenih raziskav je torej interdisciplinarno raziskovanje, znotraj katerega podatkovne znanosti ponudijo ne le orodja in metode za pridobivanje, predobdelavo in dostavljanje podatkov v dostopnem formatu, primernem za analizo, pač pa tudi možnost celovite kvantitativne analize, medtem ko družboslovne znanosti celostno in poglobljeno opredelijo raziskovalne cilje in raziskovalna vprašanja, metode in tehnike za kvalitativno analizo zbranih podatkov ter vzpostavijo možnosti za kompleksno interdisciplinarno analizo in diskusijo.²⁰ Novodobna tehnologija in napredek v analizi podatkov sta tako raziskovalke in raziskovalce različnih disciplin opremila z novimi pristopi in metodami za raziskovanje velikih količin podatkov (angl. *Big data*) in jim s tem omogočila, da so vsakdanje prakse, delovanje in interakcije posameznikov in posameznic lahko podvrženi znanstveni analizi in raziskovanju.

Izbor relevantnih raziskav

Glavni namen pričujočega prispevka je opraviti natančen pregled relevantne literature in raziskav, ki se ukvarjajo z vprašanjem nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Poudariti velja, da namen članka ni v zajemu čim večjega števila raziskav, ki se ukvarjajo s to temo, pač pa predstaviti predvsem tiste, ki so v osnovi družboslovne (predvsem sociološke in politološke), vendar ne uporabljajo le klasičnih družboslovnih tehnik in metod, pač pa tudi inovativne novodobne metode podatkovnih znanosti. Želim namreč pokazati, da je pri družboslovnem raziskovanju družbenih omrežij ključna predvsem interdisciplinarna naravnost raziskav in implementacija različnih tehnik in metod, s katerimi lahko zberemo najrelevantnejše podatke in opravimo karseda natančno in poglobljeno analizo. Kot sem že zapisal, je zaradi izrazite podraziskanosti prispevek ključnega pomena za raziskovanje nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih v slovenskem družbenopolitičnem kontekstu.

V nadaljevanju predstavljene raziskave so bile skrbno izbrane med številnimi potencialno zanimivimi raziskavami, na katere sem naletel v procesu zbiranja podatkov. Raziskave sem večinoma iskal s pomočjo spletnih strani za objavo znanstvenih in akademskih del, kot so Google Scholar, Taylor and Francis Online, SAGE Journals, Semantic Scholar in Elsevier. V procesu iskanja sem uporabil preprost filtrirni postopek, v katerem sem določil sledeče parametre:

- **tematika:** nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih (angl. *violence against women in politics on social media*);
- **čas objave raziskave:** 2014–2024 (obdobje zadnjih desetih let, od leta 2014, ko so se začele pojavljati prve takšne raziskave, pa vse do konca leta 2024);
- **jezik objave:** angleščina;
- **disciplina:** sociologija, politologija, interdisciplinarnost (sociologija oziroma politologija in podatkovne znanosti);

20 McCormick et al., »Using Twitter for demographic and social science research: tools for data collection and processing.«

- **uporabljena metodologija:** pristop mešanih metod dela, kombinacija kvalitativnih in kvantitativnih metod ter tehnik zbiranja podatkov;
- **analizirano družbeno omrežje:** družbeno omrežje Twitter oziroma X.

V postopku zbiranja relevantnih raziskav sem na omenjenih akademskih spletnih straneh z uporabo različnih kombinacij ključnih besed, ki so se nanašale na nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih, opravil preliminarni pregled raziskav in glede na naslov in prebrani povzetek raziskave določil, ali je ta zanimiva za nadaljnjo obravnavo ali ne. V kolikor se je raziskava nanašala na želeno tematiko, je bila objavljena v vnaprej določenem časovnem obdobju in jeziku ter je pripadala vnaprej določeni disciplini, sem jo shranil in uvrstil v nadaljnji izbirni postopek.

V drugem koraku sem v raziskavah, ki sem jih v prvem koraku določil kot relevantne, ponovno prebral povzetek in se poglobljeno posvetil metodološkemu delu, opisanim tehnikam zbiranja podatkov in glavnim ugotovitvam raziskave. Če raziskava ni uporabljala mešanih metod dela in ni bila interdisciplinarno naravnana, sem jo zavrzel. Zanimale so me namreč predvsem tiste raziskave, ki so kombinirale kvalitativne in kvantitativne metode analize in kjer so podatkovne znanosti ponudile inovativna orodja za zbiranje podatkov na družbenem omrežju X. Prav tako sem zavrzel vse tiste raziskave, ki so podatke pridobivale z drugih družbenih omrežij in ne z družbenega omrežja X, in tiste raziskave, ki so se osredinjale na lokalno in (trans)nacionalno politično raven.

Po končanem izbirnem postopku sem izbral 15 raziskav, ki so se mi zdele relevantne za vključitev v pričujoči pregled literature. Vse sem podrobno prebral in jih zaradi tematske sorodnosti klasificiral v dve poglavji: tiste, ki so bile opravljene v različnih delih sveta, s čimer sem se izognil le analizi raziskav, opravljenih v zahodnem delu sveta, in tiste, ki so v svojo analizo vpeljale koncept interseksionalnosti.²¹ Gre namreč za izjemno pomemben koncept, znotraj katerega raziskovalke in raziskovalci ne nameenjajo pozornosti le perspektivi spola kot indikativni za to, da je nekdo tarča nasilja, pač pa tudi drugim perspektivam, okoliščinam in kontekstom (npr. starosti, veroizpovedi, religiji, strankarski pripadnosti itd.). Ker je bila večina raziskav, ki so bile sprva vključene v prvo poglavje, opravljena v Veliki Britaniji in ker so si bile metodološke zelo podobne, sem v prispevek vključil le najrelevantnejšo in najnatančnejšo raziskavo. Tako sem v prvo poglavje vključil pet od osmih relevantnih raziskav, v drugo pa tri. Skupno v prispevku tako predstavim osem relevantnih raziskav.

Pregled relevantnih znanstvenih člankov

V tem poglavju predstavljam tiste relevantne znanstvene članke in raziskave, ki se ukvarjajo s tematiko nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih in pri tem uporabljajo raziskovalne metode in tehnike zbiranja podatkov, ki sem jih že opisal.

21 Kimberlee Crenshaw, »Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color,« *Stanford Law Review* 43, št. 6 (1991): 1241–99.

Vsaki od predstavljenih raziskav dodelim tematski naslov, temu pa sledi njen poglobljeni opis v treh delih: 1) zasnova in namen raziskave, 2) zbiranje podatkov in uporabljene metode ter 3) glavne ugotovitve raziskave. Razlog za tako strukturiranost je predvsem v zagotovitvi čim preglednejše in čim bolj sistematične predstavitve glavnih in najpomembnejših sestavnih delov posamezne raziskave.

Nasilje in mizoginija nad ženskami v politiki v različnih delih sveta

Nasilje nad ženskami v politiki v Veliki Britaniji

Zasnova in namen raziskave: Namen raziskave, ki so jo opravili Bartlett in dr. (2014),²² je bil prikazati obseg, nevarnosti in oblike nasilja in mizoginije, ki so jih na družbenem omrežju X deležne ženske v politiki v Veliki Britaniji. Avtorice in avtorji so v svoji analizi izvedli dve študiji, s katerima so želeli lažje in bolje razumeti mizoginijo nad ženskami na družbenem omrežju X.

Zbiranje podatkov in uporabljene metode: Podatke so zbirali na družbenem omrežju X med decembrom 2013 in januarjem 2014, za zbiranje pa so uporabili Twitter Application Programming Interface oziroma Twitter API. V obeh raziskavah so se osredinili na kvalitativno in kvantitativno analizo uporabniških računov na omrežju X v Veliki Britaniji. Opravili so tako avtomatizirano analizo diskurza na omrežju X s pomočjo procesiranja naravnega jezika (angl. *Natural Language Processing – NLP*) kot tudi ročno, kvalitativno analizo, s pomočjo katere so pregledali in analizirali naključne vzorce podatkov. V prvi raziskavi so razčlenili vse tiste objave, ki so vsebovale besedo »posilstvo« (angl. *rape*). V začetni fazi prve raziskave so zbrali več kot 2 milijona objav, ki so vsebovale ključno besedo »rape«, vendar pa so z nadaljnjim čiščenjem, v katerem so ohranili le objave, objavljene v Veliki Britaniji, izluščili nekaj več kot 108.000 objav, primernih za končno analizo. V analizi so razlikovali med tistimi objavami, ki so govorile o uporabi besede »rape« v medijih, in tistimi, ki so besedo »rape« uporabljale bolj v pogovornem smislu; torej so se uporabniki in uporabnice pogovarjali o posilstvu, se o njem neprimerno šalili, grozili s posilstvom itd.

V drugi raziskavi pa so analizirali vse tiste objave na omrežju X, ki so vsebovale izraza »slut« in »whore«. S prvotnim iskanjem so v tem primeru pridobili več kot 6 milijonov objav, po filtriranju in čiščenju pa so za analizo uporabili nekaj več kot 130.000 objav, pri čemer jih je 48.000 uporabilo besedo »whore«, 85.000 pa besedo »slut«. Podobno kot v prvi raziskavi so tudi tukaj objave razvrstili na dva dela; na tiste, ki so samo govorile o uporabi teh dveh besed (takšnih je bilo nekaj manj kot 8000), in tiste, ki so obe besedi uporabile kot del pogovora (takšnih je bilo več kot 110.000).

22 Jamie Bartlett, Richard Norrie, Sofia Patel, Rebekka Rumpel in Simon Wibberley, »Misogyny on twitter,« *Demos* (2014): 1–18.

Glavne ugotovitve raziskave: V prvi raziskavi so ugotovili, da je bilo nekaj manj kot 28.000 objav povezanih z mediji, medtem ko je bilo kar 80.000 takih, ki so se navezovala na uporabo besede »rape« v pogovorih. Poleg tega so ugotovili, da je pogovorne objave objavilo nekaj manj kot 50.000 uporabnic in uporabnikov, pri čemer je bilo v naključnem vzorcu 381 uporabniških profilov ugotovljeno, da se v objavah 10 odstotkov uporabnic in uporabnikov nanaša na politiko, 2 odstotka je bilo prekomerno seksističnih objav, 9 odstotkov objav pa je vsebovalo takšen ali drugačen protidružbeni sentiment. V drugi raziskavi pa so avtorice in avtorji ugotovili, da je bilo okrog 18 odstotkov objav na omrežju X splošno mizoginih in nasilnih ter da so tako ženske kot moški tisti, ki na omrežju X uporabljajo besedi »whore« in »slut« ter jih usmerjajo proti političarkam.

Nasilje nad ženskami v politiki v Indoneziji, Kolumbiji in Keniji

Zasnova in namen raziskave: Namen raziskave nasilja nad ženskami v politiki, ki so jo Zeiter, Pepera in Middlehurst (2019)²³ opravili v Indoneziji, Kolumbiji in Keniji, je bil pokazati na nevarne posledice nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih predvsem za prisotnost žensk na spletu in njihovo aktivno politično delovanje.

Zbiranje podatkov in uporabljene metode: Raziskavo so opravili v času lokalnih volitev v Indoneziji leta 2018, parlamentarnih volitev v Kolumbiji leta 2018 in splošnih volitev v Keniji leta 2017. Podatke na omrežju X so zbirali pol leta za vsako državo. V lokalnih jezikih (indonezijsčini, španščini, angleščini in svahiliju) so najprej v okviru posebnih delavnic, ki jih je organiziral Nacionalni demokratični inštitut, ustvarili slovar žaljivih in nasilnih besed, ki so jih potem uporabili za iskanje po družbenem omrežju X. V prvem delu raziskave so razvili metodo za identifikacijo in merjenje nasilnih objav na omrežju X, kjer so v prvem koraku s pomočjo prej ustvarjenega slovarja žaljivih besed in programa za identifikacijo žaljivih objav iskali potencialno žaljive objave, usmerjene proti ženskam v politiki v posamezni državi. V drugem koraku pa so zbrane objave ročno kodirali in ugotavljali, za kakšno obliko nasilja gre. V tem koraku so preverjali tudi uporabniške profile, da so zagotovili pripadnost uporabniških profilov pravim osebam. Ko so bili profili identificirani kot ustrezni, so raziskovalke in raziskovalci ročno pregledali objave in analizirali stopnjo nasilja, ki je bila uporabljena v njih, in oblike nasilja, uporabljene v posamezni objavi. Ročno delo je bilo v tem primeru nujno za ugotavljanje pravih kategorij in oblik nasilja. Uporabili so torej pristop mešanih metod dela, kjer so združili 1) analizo družbenega omrežja X, 2) analizo vprašalnikov o uporabi družbenih omrežij in 3) delavnice za izdelavo slovarja nasilnih in mizoginih besed.

23 Kirsten Zeiter, Sandra Pepera, Molly Middlehurst in Derek Ruths, »Tweets that Chill: Analyzing Online Violence Against Women in Politics« (National Democratic Institute, May 2019).

Glavne ugotovitve raziskave: Gre za eno od redkih raziskav, namenoma usmerjeno v raziskovanje nasilja, ki so ga deležne mlade ženske v politiki, torej tiste, ki so šle na pragu vstopa v aktivno politično delovanje. Rezultati jasno prikažejo, da nasilje nad ženskami v politiki predstavlja pomembno oviro na njihovi poti in lahko ima strašljive učinke na njihovo politično delovanje. Predvsem rezultati iz Kolumbije in Kenije so pokazali, da tarče nasilja pogosto zapustijo družbena omrežja in se na njih ne pojavljajo. Celo več, raziskava ugotavlja, da nasilje negativno vpliva tako neposredno na tarče nasilja kot tudi posredno na ženske, ki se za vstop v politiko še odločajo in še niso začele aktivne politične kariere. Tako ženske ostajajo ne le izven politike, pač pa tudi stran od aktivne uporabe družbenih omrežij.

Nasilje nad ženskami v politiki v Kanadi in ZDA

Zasnova in namen raziskave: Rheault, Rayment in Masulan (2019)²⁴ v svoji študiji ugotavljajo, koliko objav na družbenem omrežju X, namenjenih političarkam v Kanadi in ZDA, je resnično nasilnih oziroma kako se nasilje, ki so ga deležne ženske, razlikuje od nasilja, katerega tarče so moški v politiki.

Zbiranje podatkov in uporabljene metode: V raziskavi so se osredotočili na zbiranje nasilnih in mizoginij objav o političarkah in politikih ter ustvarili dva glavna vzorca. Kanadski vzorec je vseboval 195 najvplivnejših političark in politikov v kanadski politiki (člane in članice kabineta zvezne vlade in vseh desetih provinc), pri čemer je bilo 37 odstotkov žensk. Ameriški vzorec pa je vseboval 100 senatork in senatorjev, pri čemer je bilo 21 senatork žensk. Podatke so zbirali po en mesec za vsako od obeh držav, in sicer med aprilom in julijem 2017, s pomočjo metod nadzorovanega strojnega učenja (angl. *supervised machine learning*) in zbrali več kot 2,2 milijona objav, ki so jih kvalificirali kot vljudne ali nevljudne. Vljudnost objav so preverjali s pomočjo prediktivnih modelov, ki so na podlagi 10.000 ročno kodiranih objav (5000 kanadskih in 5000 ameriških) lahko ugotavljali, ali je posamezna objava vljudna ali ne.

Glavne ugotovitve raziskave: V raziskavi ugotavljajo, da je bilo v ameriški bazi podatkov 15,4 odstotka, v kanadski bazi podatkov pa 10,6 odstotka objav kategoriziranih kot nevljudnih, kar nakazuje, da je politični diskurz na družbenih omrežjih v ZDA bolj nevljuden kot v Kanadi. Poleg tega za obe državi ugotavljajo, da so ženske, ki v politiki dosežejo visok status, večkrat tarče nevljudnih sporočil oziroma objav kot moški na enakih položajih, hkrati pa raziskava razkrije, da to ne drži nujno za moške in ženske na nižjih političnih položajih. Razlike v političnih položajih so torej ključne pri ugotavljanju usmerjenosti nasilja nad moškimi in ženskami v politiki.

24 Ludovic Rheault, Erica Rayment in Andreea Musulan, »Politicians in the line of fire: Incivility and the treatment of women on social media,« *Research & Politics* 6, št. 1 (2019).

Nasilje nad ženskami v politiki na Japonskem

Zasnova in namen raziskave: Fuchs in Schäffer (2021)²⁵ sta mizoginijo, sovražni govor in verbalno zlorabo nad ženskami v politiki na družbenem omrežju X preučevala na primeru Japonske, njun namen pa je bil ugotoviti, kakšne oblike nasilja so izražene proti pomembnim japonskim političarkam.

Zbiranje podatkov in uporabljene metode: Za analizo sta uporabila korpusno analizo diskurza, s katero sta analizirala zlorabo, nasilje in mizoginijo v objavah, namenjenih štirim uglednim japonskim političarkam. Glavni namen uporabe korpusne diskurzivne analize je ravno v kombinaciji kvalitativne kritične analize diskurza s kvantitativnimi metodami korpusnega jezikoslovja. Njun korpus je obsegal podatke, ki sta jih pridobila z družbenega omrežja X in so bili zbrani med januarjem in sredino aprila 2018 s pomočjo Twitter API. Ker ju je zanimala predvsem raven nasilja, mizoginije in sovražnega govora, ki so ga ženske v japonski politiki deležne vsakodnevno, sta za obdobje zbiranja podatkov izbrala čas, v katerem ni bilo pomembnejših političnih dogodkov. V začetku sta avtorja na eni strani opredelila 19 japonskih političark, ki sta jih želela vključiti v analizo, ter tudi nekatere ključne besede (npr. žaljivke, vzdevke itd.), ki se uporabljajo za naslavljanje političark. S to metodo sta ustvarila korpus objav, ki je obsegal 9,5 milijona besed. Ker sta raziskavo opravljala sama, sta analizirala nasilje, ki so ga bile deležne štiri najuglednejše političarke, poglobljeno diskurzivno analizo pa sta opravila na vzorcu 50 naključno izbranih nasilnih in sovražnih objav.

Glavne ugotovitve raziskave: Avtorica in avtor sta v raziskavi ugotovila, da je negativen sentiment, usmerjen predvsem v uglednejše političarke, postal trend na omrežju X in da so v objavah z negativnim sentimentom pogosto prisotni tudi nasilje, seksizem in sovražni govor, o katerem pa ženske v politiki pogosto ne govorijo javno oziroma o njem ne poročajo. Zaradi neprestane izpostavljenosti nasilnemu diskurzu na družbenih omrežjih pa ženske pogosto same od sebe prenehajo uporabljati družbena omrežja ali pa celo prenehajo z aktivno politično participacijo, po drugi strani pa tovrstno nasilje posredno vpliva tudi na ženske, ki se za politično kariero še odločajo. In ravno nasilje je, kot ugotavljata avtorja, najpogostejši razlog, da se ženske za aktivno politično udeležbo ne odločajo pogosto.

Nasilje nad ženskami v politiki na Finskem

Zasnova in namen raziskave: Pomembno raziskavo, ki se osredinja na nasilje in sovražni govor, ki so ga na družbenem omrežju X deležne ministrice in predsednica vlade na Finskem, so opravili van Sant, Fredheim in Bergmanis-Koräts (2021).²⁶ Ukvarjali so se predvsem z vprašanjem, ali gre pri mizoginih objavah na družbenem omrežju X za delovanje botov ali pa za nasilnimi objavami stojijo dejanski uporabnice in uporabniki.

25 Fuchs in Schäffer, »Normalizing misogyny: hate speech and verbal abuse of female politicians on Japanese Twitter.«

26 Kristina van Sant, Rolf Fredheim in Gundars Bergmanis-Koräts, *Abuse of Power: Coordinated Online Harassment of Finnish Government Ministers* (Riga: NATO Strategic Communications Centre of Excellence, 2021).

Zbiranje podatkov in uporabljene metode: Osnovo za to raziskavo predstavljajo ugotovitve treh raziskav finske vlade, ki kažejo, da je bila približno tretjina odločevalk in odločevalcev na lokalni ravni in približno polovica članic in članov parlamenta že tarča nasilja in sovražnega govora na spletu in da je bilo med finskimi parlamentarnimi volitvami leta 2019 na družbenem omrežju X zaznati delovanje botov. V pričujoči raziskavi so avtorji uporabili pristop mešanih metod dela, pri čemer so združili uporabo kvantitativnih vizualizacij s pomočjo umetne inteligence in kvalitativno analizo sporočil in objav na omrežju X. S prvo metodo so opravili analizo omrežij in vzpostavili omrežno vizualizacijo žrtev in tematik, z drugo metodo pa so podrobno analizirali nasilne in mizogine objave. Podatke so na družbenem omrežju X zbirali s pomočjo Twitter API med 12. marcem in 27. julijem 2020, kar je bilo ravno obdobje, ko je bila na Finskem razglašena državna kriza zaradi pandemije covida-19. Zbirali so vse tiste objave in sporočila, ki so omenjala ministrice oziroma ministre predsednice vlade Sanne Marin ali predsednico vlade samo. Vse osebne podatke so anonimizirali. Posebno oviro pri zbiranju in analizi podatkov je predstavljal jezik znotraj finskega informacijskega prostora, vendar so ravno zaradi potencialne izgube pomembnih podatkov s prevodi v angleščino zbrali samo tiste objave in sporočila, ki so bila napisana v finščini. Uporabljena baza podatkov je obsegala 2000 objav na omrežju X, ki so bile klasificirane kot žaljive.

Glavne ugotovitve raziskave: V analizi so raziskovalka in raziskovalca pokazali, da večina nasilnih in mizoginih sporočil, usmerjena proti predstavnicam in predstavnikom vlade, ni avtomatizirana (torej vsebine ne ustvarjajo boti), pač pa takšne objave večinoma ustvarjajo dejanski uporabniki in uporabnice omrežja X. Čeprav so zasledili sovražno aktivnost tako s strani skupin s politično ideologijo levo in desno od sredine, pa je večina nasilnih in mizoginih objav prišla iz skupin z desno politično orientacijo, pet najpogostejših tarč mizoginih napadov pa je bilo žensk. Da bi spodkopali avtoriteto vlade, ki so jo vodile predvsem ženske, in jih prikazali kot politično radikalne in nesposobne za delovanje v politiki, so jih zmerjali z izrazi, kot so »feministični kvintet«, »feministična agenda«, »brigada šmink«, »šminkasta dekleta« itd. Ministrice so bile tarče seksističnih sporočil ne glede na politični dogodek, objavo ali temo.

Intersekcionalnost in nasilje nad ženskami v politiki

Intersekcijska perspektiva nasilja nad ženskami v britanskem parlamentu

Zasnova in namen raziskave: Raziskava, ki jo je opravila Rebecca Kuperberg (2021),²⁷ temelji na njeni preliminarni raziskavi iz leta 2018, v kateri se je ukvarjala s tematiko nasilja nad ženskami v politiki v Izraelu. V raziskavi iz leta 2021 se je

27 Rebecca Kuperberg, »Incongruous and illegitimate: Antisemitic and Islamophobic semiotic violence against women in politics in the United Kingdom,« *Journal of Language Aggression and Conflict* 9, št. 1 (2021): 100–26.

podrobneje osredotočila na diskurzivno analizo semiotičnega nasilja na družbenem omrežju X, ki je bilo usmerjeno proti sedmim uglednim muslimanskim in judovskim političarkam v britanskem parlamentu.

Zbiranje podatkov in uporabljene metode: Kuperberg je za namen raziskave analizirala 225.000 objav na družbenem omrežju X, za zbiranje podatkov pa je uporabila Twitter API. Pri zbiranju podatkov se ni osredotočala na omembe (angl. *mentions*), pač pa na označbe političark (angl. *tags*). Podatke je zbiral med 29. januarjem in 10. marcem 2019, zbiranje pa je potekalo v dveh delih. V prvem delu se je usmerila v iskanje islamofobnih in antisemitskih žaljivk, ki jih je našla v spletnem slovarju žaljivih besed (angl. *Racial Slur Database*), te pa je združila z najpogostejšimi sovražnimi žaljivkami, ki jih identificira Anti-Defamation League (nevladna organizacija za boj proti obrekovanju). V drugem delu zbiranja podatkov je prebrala 1000 naključnih objav iz različnih časovnih obdobj znotraj obdobja zbiranja podatkov in na seznam ključnih besed dodala še tiste, ki jih je našla v objavah, pa jih na prejšnjem seznamu ni bilo. Tako je ustvarila seznam 189 ključnih besed, ki so vključevale seksistične žaljivke, rasistična obrekovanja in splošno žaljive besede. Te ključne besede je nato uporabila za rudarjenje vseh objav na družbenem omrežju X. Če je ključna beseda ponudila manj kot 250 objav, je prebrala vse, če pa jih je generirala več, je za branje izbrala naključni vzorec izmed teh objav. Za poglobljeno diskurzivno analizo nasilja nad ženskami na omrežju X je Kuperberg uporabila izbor 536 nasilnih objav. Vse zbrane objave je klasificirala glede na obliko zlorabe, ki je bila v njih prisotna, in sicer v kategorije *splošno, rasizem, seksizem, večkratne oblike nasilja*, pri čemer je bila prav zadnja tista, ki je bila v okviru uporabljene intersekcijske perspektive najzanimivejša, saj so te objave vsebovale več uporabljenih stereotipov in oblik nasilja, med katerimi sta bila najpogostejša rasizem in seksizem. Za poglobljeno analizo diskurza je avtorica uporabila kritične študije diskurza.

Glavne ugotovitve raziskave: V raziskavi je Kuperberg ugotovila, da je bilo približno 8,8 odstotka objav kategoriziranih kot nasilnih oziroma takšnih, ki izražajo zlorabo in vključujejo antisemitsko in islamofobno diskriminacijo. V okviru tega je bilo 18,5 odstotka nasilnih objav usmerjenih proti judovskim političarkam in 17,2 odstotka proti muslimanskim političarkam. Objave, usmerjene proti vsem ženskam v njenem vzorcu, so vsebovale neporocionalno velik delež rasističnega jezika, uporabljenega samostojno ali v kombinaciji z drugimi oblikami zlorabe (največkrat s spolom). Seksistični diskurz je večinoma vseboval komentarje, ki so se nanašali na videz in način oblačenja političark, komentarje o njihovi spolni usmerjenosti, seksistične žaljivke itd.

Intersekcijska perspektiva nasilja nad ženskami v politiki v Veliki Britaniji

Zasnova in namen raziskave: V svoji prvi raziskavi sta Southern in Harmer (2019)²⁸ z uporabo intersekcijske perspektive analizirali vse tiste objave na družbenem

28 Rosalynd Souther in Emily Harmer, »Othering political women: Online misogyny, racism and ableism towards women in public life,« *Online Othering: Exploring Digital Violence and Discrimination on the Web* (2019): 187–210.

omrežju X, namenjene tistim 33 parlamentarkam v parlamentu Združenega kraljestva, ki so prisotne na omrežju X in so hkrati temnopolte, Azijke ali pripadajo etničnim manjšinam (angl. *Black, Asian or Ethnic minority – BAME*), LGBTQ+, oziroma tistim, ki imajo takšno ali drugačno obliko telesne oviranosti.

Zbiranje podatkov in uporabljene metode: Od vseh političark, ki sta jih avtorici vključili v raziskavo, jih je bilo 9 istospolno usmerjenih oziroma biseksualk, 23 pa temnopoltih ali žensk, ki pripadajo kateri drugi etnični manjšini. Le ena od parlamentark pa je izpolnjevala tri intersekcijske pogoje – bila je temnopolta ženska z neko obliko oviranosti oziroma invalidnosti. Avtorici sta nasilne objave proti tem političarkam zbirali med 6. junijem 2018 in 12. junijem 2018, saj so ju zanimale predvsem vsakodnevne interakcije med parlamentarkami in prebivalstvom in ne toliko nasilna sporočila, ki jih parlamentarke prejmejo pred in med pomembnimi političnimi dogodki. S pomočjo programske opreme NodeXL sta zbrali vse objave, ki so se pojavile v tednu njihovega zbiranja, in nato v procesu čiščenja ohranili le tiste, namenjene neposredno posamezni političarki. To je pomenilo skupaj nekaj več kot 12.000 objav. V delu kvantitativne analize sta nato ugotavljali, koliko nasilnih objav je bilo namenjenih posamezni političarki, v okviru kvantitativne analize pa sta objave analizirali s pomočjo tematske analize. Vsako od objav sta prebrali in jo kodirali tako, da sta lahko določili, ali gre v posamezni objavi za izključevanje, in če da, o kakšni obliki izključevanja oziroma drugačenja je govora. Objav, ki sta jih analizirali, nista anonimizirali. V tematski kvalitativni analizi pa sta avtorici opredelili štiri glavne kategorije oziroma teme nasilnega diskurza nad ženskami v britanski politiki: ospoljeno in nasilno zlorabo, zavrnitev in utišanje, prevpraševanje inteligence in položaja političark ter benevolentno drugačenje. Zadnja kategorija se je nanašala predvsem na tisto političarko, ki je bila tudi temnopolta in je imela eno od oblik oviranosti (slabovidnost) – objave so bile namreč ustvarjene tako, da so kljub na prvi pogled spodbujajočemu in pozitivnemu videzu poudarjale njeno drugačnost in se osredotočale na njeno oviranost.

Glavne ugotovitve raziskave: Kvantitativna analiza je pokazala, da je bilo nasilja prek družbenega omrežja X deležnih 24 odstotkov političark konservativne in 61 odstotkov političark laburistične stranke, ena političarka Liberalnih demokratov in štiri političarke Škotske nacionalne stranke (SNP). Poleg tega sta avtorici ugotovili, da je političarka, ki je bila tarča največ nasilnih objav, prejela nekaj več kot 1600 takšnih objav, tista, ki je bila tarča najmanjkrat, pa 14. Ženske v britanski politiki so predvsem tarče različnih diskurzivnih oblik nasilja, kjer sta v prvi vrsti prisotna predvsem rasno in spolno razlikovanje ter izključevanje. Večina nasilnih objav, ki poudarjajo nesposobnost žensk za delovanje v politiki, je namenjena političarkam leve politične opcije, čeprav so tarče nasilja tudi političarke z desne politične opcije. Predvsem pomembna je ugotovitev, da se znotraj nasilnih objav najdejo tudi benevolentno nasilne objave, ki na prvi pogled delujejo pozitivne in spodbujajoče, vendar v svojem jedru še vedno izražajo drugačnost žensk v politiki.

Nasilje nad manj izpostavljenimi ženskami v britanski politiki

Zasnova in namen raziskave: Raziskava iz leta 2019 je Rosalyn Southern in Emily Harmer spodbudila, da sta leta 2021 opravili podobno raziskavo, le da sta se v njej aktivneje posvetili bolj prikritim oblikam izključevanja, drugačenja in nasilja nad tistimi ženskami v britanski politiki, ki zasedajo manj izpostavljene politične položaje oziroma so na splošno manj izpostavljene in delujejo bolj v ozadju.²⁹

Zbiranje podatkov in uporabljene metode: Tudi v tej raziskavi sta avtorici uporabili pristop mešanih metod dela in analizirali nekaj več kot 117.000 objav na družbenem omrežju X, ki jih je javnost namenila manj izpostavljenim političarkam in politikom. Kot takšne sta opredelili tiste, ki imajo na družbenem omrežju manjše število sledilcev; takih je bilo v britanskem parlamentu 500 parlamentark in parlamentarcev. Nasilne objave, namenjene tem parlamentarkam in parlamentarcem, sta zbirali med 19. marcem in 2. aprilom 2018, s čimer sta tako kot v prvi raziskavi analizirali obdobje, okrog katerega ni bilo pomembnejših političnih dogodkov. Avtorici sta za distinkcijo različnih oblik nasilnih objav uporabili vsebinsko analizo objav na omrežju X ter analizirali ospoljene objave, ki uporabljajo subtilen, vsakodnevni diskurz. Tako sta opredelili 295 objav, ki so izražale spoljeno nasilje, in jih vsebinsko analizirali.

Glavne ugotovitve raziskave: Avtorici sta ugotovili, da bi približno 10 odstotkov objav na družbenem omrežju X lahko klasificirali kot nevljudne, necivilne oziroma nasilne, kar pomeni, da je približno ena od desetih objav, namenjenih političarkam in politikom, na nek način nevljudna. Z vsebinsko analizo sta določili tudi diskurzivne kategorije ospoljenih objav, in sicer neposredno ospoljene in mizogine zlorabe, demonizacijo, objektifikacijo in feminizacijo, ki se nanaša predvsem na moške politike. Poleg tega sta v svoji analizi pokazali, da v objavah na družbenem omrežju X obstajajo ospoljeni vzorci, čeprav jih je manj, kot bi bilo morda pričakovano. Ugotovili sta tudi, da so bile nasilne in mizogine objave večkrat namenjene ženskam kot moškim, da so prevpraševale predvsem njihov položaj v predstavniki strukturi ter diskreditirale s pomočjo spolnih stereotipov o vlogi žensk v politiki.

Diskusija in zaključek

V pričajučem prispevku obravnavam relevantno referenčno literaturo, ki se ukvarja z analizo in raziskovanjem nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Že v prvem delu prispevka jasno poudarim manko raziskav na tem področju, še posebej v slovenskem družbenopolitičnem kontekstu. Ravno pomanjkanje tovrstnih raziskav razumem kot enega pomembnejših dejavnikov, zaradi katerega je potreba po pregledu maloštevilnih (tujih) raziskav nasilja nad ženskami v politiki na družbenih

29 Rosalyn Southern in Emily Harmer, »Twitter, incivility and 'everyday' gendered othering: An analysis of tweets sent to UK members of parliament,« *Social Science Computer Review* 39, št. 2 (2021): 259–75.

omrežjih nujna. Le z natančnim poznavanjem dela tujih raziskovalk in raziskovalcev lahko namreč tlakujemo pot raziskovanja tega fenomena tudi v Sloveniji.

V prispevku predstavim osem pomembnejših raziskav, ki so nastale v zadnjih desetih letih in so si med seboj podobne ne le v raziskovalnem interesu, pač pa tudi v uporabljeni metodologiji in tehnikah zbiranja podatkov. Osredinim se namreč le na pregled tistih družboslovnih raziskav, ki so uporabile pristop mešanih metod dela, v katerem so združile klasične družboslovne tehnike na eni in novodobne tehnike podatkovnih znanosti na drugi strani. Glavni argument za takšno osredotočenost je namreč s številnimi raziskavami³⁰ podprta ugotovitev, da lahko v družboslovju in humanistiki s pomočjo metod in tehnik podatkovnih znanosti z družbenih omrežij učinkoviteje, hitreje in natančneje zberemo veliko število podatkov, ki poleg lastne vsebine vsebujejo tudi metapodatke in dodatne informacije, na podlagi katerih lahko opravimo celostnejšo in bolj poglobljeno raziskavo. To predvsem velja za družbeno omrežje X, ki lahko z uporabo pravih metod zbiranja podatkov služi kot izjemno bogata zbirka nasilnih, mizoginih, sovražnih ter seksističnih objav in komentarjev, usmerjenih proti aktivnim ženskam v (trans)nacionalnih politikah. Predstavljene raziskave jasno pokažejo, da je sodelovanje družboslovja in podatkovnih znanosti ključno pri preučevanju nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih, saj v takšnem interdisciplinarnem sodelovanju podatkovne znanosti namreč ponudijo ne le orodja in metode za pridobivanje, predobdelavo in dostavljanje podatkov v dostopnem formatu, primernem za analizo, pač pa tudi možnost celovite kvantitativne analize, medtem ko družboslovne znanosti celostno in poglobljeno opredelijo raziskovalne cilje in raziskovalna vprašanja, metode in tehnike za kvalitativno analizo zbranih podatkov ter vzpostavijo možnosti za kompleksno interdisciplinarno analizo in diskusijo.³¹

Čeprav so predstavljene raziskave razmeroma enotne glede uporabe metodoloških pristopov, pa obstajajo številne družboslovne raziskave, ki za analizo družbenih omrežij ne uporabljajo pristopa mešanih metod dela oziroma tehnik zbiranja podatkov, ki jih poznajo podatkovne znanosti. Namesto tega za zbiranje podatkov in njihovo analizo pogosto uporabijo le klasične družboslovne tehnike in metode, kar pomeni, da so podatki pogosto zbrani ročno (npr. s pregledovanjem družbenih omrežij, anketami, vprašalniki, intervjuji, branjem spletnih objav itd.), analizirani pa pretežno z uporabo kvalitativnih metod (npr. analize diskurza, etnografske analize, tematske analize, analize vsebine ipd.). Kot omenjeno, je takšna oblika raziskovanja kljub velikemu pomenu kvalitativnih metod v družboslovnem raziskovanju manj primerna za raziskovanje diskurza na družbenih omrežjih. Z ročnim zbiranjem podatkov (denimo z rednim pregledovanjem omrežja X in shranjevanjem relevantnih objav) namreč lahko zberemo le majhen vzorec

30 Almila Akdag Salah, Lev Manovich, Albert Ali Salah in Jay Chow, »Combining cultural analytics and networks analysis: Studying a social network site with user-generated content,« *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 57, št. 3 (2013): 409–26. Mylynn Felt, »Social media and the social sciences: How researchers employ Big Data analytics,« *Big Data & Society* 3, št. 1 (2016). McCormick et al., »Using Twitter for demographic and social science research: tools for data collection and processing,« Skubic in Fišer, »Parliamentary discourse research in sociology: Literature review,« Skubic in Antić Gaber, »Nasilje nad ženskami v politiki na družbenem omrežju X: nov način izražanja starih oblik nasilja?.«

31 McCormick et al., »Using Twitter for demographic and social science research: tools for data collection and processing,«

objav, poleg tega pa velik delež objav in komentarjev izgubimo oziroma zgrešimo. Poleg tega lahko za iskanje relevantnih podatkov le v omejenem obsegu uporabimo ključne besede, ključnike in/ali omembe, kar dodatno prispeva k majhnosti vzorca. Prav tako z ročnim zbiranjem podatkov ne pridobimo relevantnih metapodatkov, na podlagi katerih bi lahko sklepali o kontekstu, v katerem je bila določena objava objavljena. Ugotavljam tudi, da izključno kvalitativna analiza ne zadošča za celostno in poglobljeno razumevanje zbranih podatkov, saj v analizi družbenih omrežij upravljamo tudi s podatki, ki so koristni predvsem za kvantitativno in statistično analizo. Zato zagovarjam argument, da je pristop mešanih metod dela eden najučinkovitejših pristopov, ki jih lahko uporabimo pri raziskovanju družbenih omrežij. Z uporabo tehnik podatkovnih znanosti namreč lahko zberemo veliko večjo količino objav, poobjav in komentarjev v določenem jeziku in določenem časovnem obdobju, s tem pa v bistveno krajšem času pridobimo večji in bolj reprezentativen vzorec za analizo. Uporaba tehnik podatkovne znanosti omogoča tudi zbiranje podatkov z družbenih omrežij v realnem času, kar je za družboslovno in predvsem sociološko raziskovanje ključno. Poleg tega kombinacija kvalitativnih in kvantitativnih raziskovalnih metod omogoča obsežnejšo in natančnejšo analizo več dejavnikov, ki vplivajo na pojavnost in posledice nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Tako pridobljeni podatki služijo kot osnova za kvantitativno in kvalitativno analizo, s čimer pridobimo širši vpogled v fenomen nasilja na družbenih omrežjih.

Analiza predstavljenih raziskav je torej ključna z več vidikov. Prvi, že omenjen, je vidik metodološke enotnosti raziskav, ki se ukvarjajo z vprašanjem nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih, in njihova interdisciplinarna naravnost. Drugi, enako pomemben vidik vidim v dejstvu, da raziskave niso osredinjene le na analizo družbenih omrežij v zahodnem svetu, pač pa prečijo nacionalne in kontinentalne meje in se usmerjajo na oblike takšnega nasilja, do katerih prihaja v različnih delih sveta. Čeprav lahko ugotovimo, da večina raziskav prihaja iz angleško govorečega okolja (predvsem iz Velike Britanije, ZDA, Kanade itd.), pa zasledimo tudi raziskave družbenih omrežij na Japonskem, v Indoneziji, Keniji, Kolumbiji in evropskih državah. Osredinjenost raziskav pretežno na angleško govoreče okolje je razumljivo, saj je visok delež objav na omrežju X napisan v angleščini oziroma katerem od drugih velikih jezikov.³² Izvajanje takšnih raziskav je zato veliko lažje kot izvajanje raziskav z objavami v jezikih z manj govorkami in govorci, saj slednje zahtevajo več programerskega in računalniškega dela ter uporabo alternativnih metod zbiranja podatkov. Ravno zato je prisotnost raziskav iz delov sveta, kjer imajo jeziki manj govork in govorcev oziroma za katere pogosto velja stereotipno prepričanje, da so tehnološko manj razvite kot države zahodnega sveta, še toliko pomembnejša. Nakazujejo namreč na dejstvo, da je nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih razumljeno kot globalen fenomen,³³

32 Frank Jacobs, »Vive le tweet! A Map of Twitter's Languages,« *Big think (Strange Maps)*, 2011, <https://bigthink.com/strange-maps/539-vive-le-tweet-a-map-of-twitters-languages/>.

33 Cheryl N. Collier in Tracey Raney, »Canada's member-to-member code of conduct on sexual harassment in the House of Commons: Progress or regress?,« *Canadian Journal of Political Science/Revue canadienne de science politique* 51, št. 4 (2018): 795–815. Mona Lena Krook, »Violence against women in politics: A rising global trend,« *Politics & Gender* 14, št. 4 (2018): 673–75.

ki je prisoten praktično povsod, kjer se družbena omrežja uporabljajo za politično komunikacijo, in ki je vedno pogostejše prepoznan kot ena najpomembnejših ovir za politično prisotnost žensk.

Poleg tega obravnavane raziskave jasno pokažejo, da nasilje nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih nikakor ni omejeno le na nekatere položaje v politiki, pač pa so tarče tovrstnega nasilja tako ženske na visokih in bolj izpostavljenih političnih položajih (npr. ministrice, predsednice vlad, držav itd.) kot tudi ženske na nižjih oziroma manj izpostavljenih političnih položajih (npr. poslanke, parlamentarne sodelavke itd.). Pomembno je izpostaviti tudi, da je takšna oblika nasilja tesno povezana s politično aktivnostjo žensk – kot namreč ugotavljajo raziskave, večja politična aktivnost žensk prinaša večjo verjetnost za izpostavljenost nasilju, hkrati pa manjša politična aktivnost oziroma izpostavljenost ne pomeni nujno, da ženske ne bodo tarče nasilja oziroma bo do njega prihajalo manj pogosto. Ženske so namreč na vseh položajih v politiki neredko še vedno razumljene kot »grožnja« moškodominantni strukturiranosti političnega polja, v katerem pogosto velja prepričanje, da ženske tja ne sodijo in da je politika sfera, v kateri lahko delujejo le moški. Nasilje se tako uporablja za spodkopavanje politične kredibilnosti in položaja žensk oziroma za izrinjanje žensk iz polja politike nazaj v polje zasebnosti, skrbstvenega, materinskega in gospodinjanskega dela (glej npr. Skubic in Antić Gaber 2024).³⁴

Pomemben vidik je tudi vidik interseksionalnosti. Kar tri od osmih predstavljenih raziskav namreč jasno izpostavijo pomen vpeljave interseksijske perspektive v raziskovanje nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih. Poleg omenjenih se namreč tudi številne druge raziskave nasilja nad ženskami v politiki³⁵ v svojih analizah oprejo na interseksijsko perspektivo, da bi presegle enodimenzionalno pojmovanje diskriminacije in nasilja nad ženskami v politiki oziroma da bi natančneje ugotovile, kako je segmentirana populacija žensk, proti katerim je tovrstno nasilje usmerjeno. Pri raziskovanju jih tako poleg spola zanimajo tudi druge osebne okoliščine in lastnosti tarč nasilja, ki poleg spola pomembno vplivajo na pogostost doživljanja nasilja. Takšne lastnosti so na primer starost, ideološka in/ali politična pozicija, strankarska pripadnost, religija, etnična in nacionalna pripadnost, rasa, barva polti itd. Interseksijska perspektiva torej znotraj raziskovanja zasleduje presečišča osebnih okoliščin in statusov v različnih družbenih kontekstih in je zato ključna za preučevanje nasilja nad ženskami v politiki. To se namreč manifestira v različnih družbenih, političnih in kulturnih okoliščinah in kontekstih in je pogojeno z različnimi družbenimi in političnimi položaji žensk. Eden glavnih paradoksov nasilja nad ženskami v politiki (na družbenih omrežjih) pa je ravno v tem, da zaradi pomena, ki ga pripisujemo perspektivi spola, pogosto pozabimo na druge kategorije, ki opredeljujejo človeške identitete, in zapademo v enodimenzionalno razumevanje spola kot edine in najpomembnejše kategorije, zaradi katere so ženske tarče nasilja. V pričujočem članku želim takšno razumevanje preseči

34 Skubic in Antić Gaber, »Nasilje nad ženskami v politiki na družbenem omrežju X: nov način izražanja starih oblik nasilja?«

35 Kuperberg, »Intersectional violence against women in politics.«

in pokazati, da obstajajo številni drugi opredeljujoči dejavniki, ki pomembno vplivajo na pojavnost nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih.

Pomen pričujočega preglednega članka bi lahko torej strnili v nekaj kratkih, a povednih točk. Prvič, obravnavane raziskave jasno pokažejo, da lahko z uporabo mešanih metod dela uspešno združimo metode in tehnike družboslovnih in podatkovnih znanosti, s čimer lahko opravimo natančne, poglobljene in celostne analize z zanimivimi rezultati. Drugič, ugotovimo lahko, da je preučevanje družbenih omrežij ključno za družboslovne znanosti, preučevanje nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih pa še posebej pomembno za sociologijo in sociološko razumevanje novih oblik in fenomenov nasilja. Z vpeljavo metod podatkovnih znanosti pa družboslovno preučevanje družbenih omrežij ni več omejeno le na zamudno in razmeroma nenačrtno ročno zbiranje podatkov, pač pa se odpirajo nove, inovativne možnosti za zbiranje in analizo podatkov. Tretjič, pričujoči članek ponudi razmeroma natančen vpogled v referenčne (tuje) raziskave nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih, njihove tehnike zbiranja podatkov, metode dela in ključne raziskovalne ugotovitve. S tem menim, da je začrtana pot za nadaljnje delo in raziskovanje nasilja nad ženskami v politiki na družbenih omrežjih tudi v kontekstu slovenskega političnega polja. Dejstvo je namreč, da tudi v slovenskem družbenopolitičnem kontekstu vse pogostejše prihaja do pojavljanja takšnega nasilja, ki kot novodobna oblika nasilja ogroža ne le žensko politično prisotnost in predstavnitvo, pač pa predstavlja pomembno oviro za demokratske vrednote in enakost spolov ne le v politiki, pač pa v vseh sferah družbe.

Literatura

-
- Akdag Salah, Almila, Lev Manovich, Albert Ali Salah in Jay Chow. »Combining cultural analytics and networks analysis: Studying a social network site with user-generated content.« *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 57, št. 3 (2013): 409–26.
- Barker, Kim in Olga Jurasz. »Online violence against women as an obstacle to gender equality: a critical view from Europe.« *European Equality Law Review* 2020, No. 1 (2020): 47–60.
- Bartlett, Jamie, Richard Norrie, Sofia Patel, Rebekka Rumpel in Simon Wibberley. »Misogyny on twitter.« *Demos* (2014): 1–18.
- Carter Anand, Janet, Bagga Bjerger in Ulrika Järkestig-Berggren. »Perspectives on violence.« *Nordic Social Work Research* 10, št. 2 (2020): 95–99.
- Collier, Cheryl N. in Tracey Raney. »Canada's member-to-member code of conduct on sexual harassment in the House of Commons: Progress or regress?« *Canadian Journal of Political Science/Revue canadienne de science politique* 51, št. 4 (2018): 795–815.
- Crenshaw, Kimberlee. »Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color.« *Stanford Law Review* 43, št. 6 (1991): 1241–99.
- Edwards, Adam, William Housley, Matthew Williams, Luke Sloan in Malcolm Williams. »Digital social research, social media and the sociological imagination: Surrogacy, augmentation and re-orientation.« *International Journal of Social Research Methodology* 16, št. 3 (2013): 245–60.
- Felt, Mylynn. »Social media and the social sciences: How researchers employ Big Data analytics.« *Big Data & Society* 3, št. 1 (2016).
- Fuchs, Tamara in Fabian Schäfer. »Normalizing misogyny: hate speech and verbal abuse of female politicians on Japanese Twitter.« *Japan forum* 33, št. 4 (2021): 553–79.

- Hearn, Jeff R. *The Violences of Men: How Men Talk About and How Agencies Respond to Men's Violence to Women*. SAGE Publications Ltd., 1998.
- Henry, Nicola in Anastasia Powell. »Technology-facilitated sexual violence: A literature review of empirical research.« *Trauma, Violence, & Abuse* 19, št. 2 (2018): 195–208.
- Herrenkohl, Todd, Eugene Aisenberg, James Herbert Williams in Jeffrey M. Jenson, ur. *Violence in Context: Current Evidence on Risk, Protection, and Prevention*. Oxford Academic, 2011.
- Holm, Malin. »Violence against women in politics: Emerging perspectives, new challenges.« *European Journal of Politics and Gender* 3, št. 2 (2020): 295–97.
- Jacobs, Frank. »Vive le tweet! A Map of Twitter's Languages.« *Big thing (Strange Maps)*, 2011. <https://bigthink.com/strange-maps/539-vive-le-tweet-a-map-of-twitthers-languages/>.
- Kander Englander, Elizabeth L. *Understanding violence*. Routledge, 2017.
- Keller, Brett, Alain Labrique, Kriti M. Jain, Andrew Pekosz in Orin Levine. »Mind the gap: social media engagement by public health researchers.« *Journal of Medical Internet Research* 16, št. 1 (2014).
- Krook, Mona Lena in Juliana Restrepo Sanín. »Gender and political violence in Latin America. Concepts, debates and solutions.« *Política y gobierno* 23, št. 1 (2016): 127–62.
- Krook, Mona Lena. »Violence against women in politics: A rising global trend.« *Politics & Gender* 14, št. 4 (2018): 673–75.
- Krook, Mona Lena. »Violence against women in politics.« *Journal of Democracy* 28, št. 1 (2017): 74–88.
- Kumar, Priya, Anatoliy Gruzd in Philip Mai. »Mapping out violence against women of influence on Twitter using the cyber-lifestyle routine activity theory.« *American Behavioral Scientist* 65, št. 5 (2021): 689–711.
- Kuperberg, Rebecca. »Incongruous and illegitimate: Antisemitic and Islamophobic semiotic violence against women in politics in the United Kingdom.« *Journal of Language Aggression and Conflict* 9, št. 1 (2021): 100–26.
- Kuperberg, Rebecca. »Intersectional violence against women in politics.« *Politics & Gender* 14, št. 4 (2018): 685–90.
- McCormick, Tyler, Hedwig Lee, Nina Cesare, Ali Shojaie in Emma S. Spiro. »Using Twitter for demographic and social science research: tools for data collection and processing.« *Sociological Methods & Research* 46, št. 3 (2017): 390–421.
- Podreka, Jasna. »Odsotnost spolno zaznamovane perspektive v sodobnih razpravah o nasilju nad ženskami.« *Ars & Humanitas* 12, št. 1 (2018): 26.
- Rheault, Ludovic, Erica Rayment in Andreea Musulan. »Politicians in the line of fire: Incivility and the treatment of women on social media.« *Research & Politics* 6, št. 1 (2019).
- Schwartz, Nancy L. *The Blue Guitar: Political Representation and Community*. University of Chicago Press, 1988.
- Skubic, Jure in Darja Fišer. »Parliamentary discourse research in sociology: Literature review.« *V: Proceedings of the workshop ParlaCLARIN III within the 13th language resources and evaluation conference* (2022): 81–91.
- Skubic, Jure in Milica Antić Gaber. »Nasilje nad ženskami v politiki na družbenem omrežju X: nov način izražanja starih oblik nasilja?.« *Prispevki za novejšo zgodovino* 64, št. 3 (2024): 266–301.
- Southern Rosalyn in Emily Harmer. »Twitter, incivility and "everyday" gendered othering: An analysis of tweets sent to UK members of parliament.« *Social Science Computer Review* 39, št. 2 (2021): 259–75.
- Southern, Rosalyn in Emily Harmer. »Othering political women: Online misogyny, racism and ableism towards women in public life.« *Online othering: Exploring Digital Violence and Discrimination on the Web* (2019): 187–210.
- van Sant, Kristina, Rolf Fredheim in Gundars Bergmanis-Korats. *Abuse of Power: Coordinated Online Harassment of Finnish Government Ministers*. Riga: NATO Strategic Communications Centre of Excellence, 2021.
- Vicente, Paula. »Sampling Twitter users for social science research: evidence from a systematic review of the literature.« *Quality & Quantity* 57, št. 6 (2023): 5449–89.

West, Jessica. »Cyber-Violence Against Women. Battered Women's Support Services.« World Health Organization (2002). World report on violence and health: Summary. World Health Organization (2014).

Zeiter, Kirsten, Sandra Pepera, Molly Middlehurst in Derek Ruths. »Tweets that Chill: Analyzing Online Violence Against Women in Politics.« National Democratic Institute, 2019.

Jure Skubic

VIOLENCE AGAINST WOMEN IN POLITICS IN SOCIAL SCIENCE RESEARCH: INNOVATIVE METHODS AND TECHNIQUES

SUMMARY

Violence against women in politics on social media (VAWPSM) is an increasingly pressing problem in both technologically developed and developing countries and a dangerous phenomenon for women's political participation worldwide. Various research papers emphasise that while violence against women in politics on social media is a dangerous form of violence with potentially severe consequences for women's political participation and democratic values, it is still under-researched and under-reported. This is primarily due to the particular nature of social media, where the (re)production of violent discourses is ubiquitous, mainly due to anonymity, under-regulation, and lack of legal mechanisms that would allow targets to report and combat violence. Although social media offers an almost unlimited database, this data is often underutilised, especially in social science research, or is made available by data scientists but remains unused due to the fixation on the "traditional" methodological approaches and data collection techniques which researchers are most comfortable with and have been proven to yield relevant results in qualitative research. I argue that sociological research, in particular, is often excessively anchored in the traditional, predominantly qualitative methods and techniques and therefore unable to utilise the full potential of social media data as well as data collection and pre-processing techniques that data science offers. I argue that sociology's interdisciplinarity should encourage researchers to leave their comfort zone and use innovative and newly developed methods and techniques to collect and analyse social media data. To this end, social scientists should be familiar with the already completed research that has used a mixed-methods approach and taken full advantage of data science to analyse social media and find answers to well-formulated scientific questions.

Therefore, the present paper conducts a thorough literature review of the most relevant, informative, and innovative sociological research on violence against women in politics on social media that uses a mixed-methods approach and combines both quantitative and qualitative methods. The detailed analysis of these studies focuses primarily

on the aims and purposes, data collection techniques, research methods employed, and the main findings of the analysed research. Using mixed methods research, it is possible to successfully integrate social science and data science methods, allowing for precise, in-depth and comprehensive analyses that yield relevant results. This paper serves as a response to one of the findings of the paper written by Skubic and Antić Gaber (2024): that social sciences and sociology, in particular, lack insight into the notable (foreign) research on violence against women in politics on social media and its methodological approaches. This contribution presents eight relevant interdisciplinary studies conducted in the last ten years that have shown that combining sociological research questions and traditional sociological methods of analysis on the one hand and innovative data collection methods, on the other hand, generates meaningful and insightful results. This applies in particular to research on the social network X (formerly Twitter), which can serve as a highly relevant database and source for violent, misogynistic, and sexist discourse against women in politics, provided that appropriate data collection methods are used. The research analysed clearly shows that, on the one hand, data science provides relevant data in an easy-to-use, metadata-rich format and offers interesting tools for pre-processing the data. On the other hand, social sciences allow for detailed qualitative analysis by posing relevant research questions and offering useful methods (such as content analysis, discourse analysis, sentiment analysis, and thematic analysis) to analyse the data. The paper also demonstrates that social sciences should more often work hand in hand with data sciences to collect and analyse data not only with the established methods and techniques (e.g., interviews, questionnaires, manual scraping of social media, etc.) but also with other forms of data collection. Furthermore, it shows that a purely qualitative analysis is insufficient if we want to gain a comprehensive understanding of the phenomenon of violence against women in politics on social media. Quantitative analysis is necessary to fully explore the data, provide statistical results, and utilise the metadata offered by social media. I therefore argue that the mixed methods approach is most helpful for analysing social media as it allows us to collect and pre-process large amounts of data and metadata and provide it in a format relevant for quantitative and qualitative analysis. On the other hand, the mixed methods approach allows social scientists to use interviews, questionnaires, and other qualitative data collection methods as secondary rather than primary methods, further increasing the relevance of the results. Applying such data collection methods to social media data provides invaluable insights into the personal experiences of victims of violence and their reactions to violence.

This paper aims to provide a detailed insight into the relevant research on violence against women in politics on social media and its data collection techniques and methods. It should be underlined that this contribution only presents a few studies and that several other studies exist that are not mentioned here but are equally relevant. I therefore urge the readers to keep an open mind when considering the topic of violence against women in politics on social media and refer to additional reference literature when analysing this phenomenon.